

COD DE CONDUITĂ PENTRU PREVENIREA ȘI SANȚIONAREA XENOFOBIEI, RADICALIZĂRII ȘI DISCURSULUI INSTIGATOR LA URĂ

PREAMBUL

Prezentul *Cod* se adoptă în conformitate cu prevederile *Ord. M.E. nr. 4043/2024 privind aprobarea Codului de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură; Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și a discursului instigator la ură (2024-2027); Codului de etică și deontologie universitară și ale Cartei Universității pentru Științele Vieții "Ion Ionescu de la Brad" din Iași (USV Iași).*

Scopul prezentului *Cod* este de a preveni evoluțiile negative cu privire la antisemitism, xenofobie, radicalizare și discurs instigator la ură și de a combate atitudinile și comportamentele care conduc la astfel de fapte.

Universitatea pentru Științele Vieții "Ion Ionescu de la Brad" din Iași (USV Iași) este pe deplin angajată în susținerea unei culturi incluzive, care promovează egalitatea și diversitatea și menține un mediu de lucru, de studiu și de socializare în care drepturile și demnitatea angajaților, studenților și a tuturor persoanelor cu care universitatea interacționează sunt respectate.

Xenofobia, radicalizarea și discursul instigator la ură sunt încălcări directe ale principiilor libertății, democrației, ale respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale și ale statului de drept. USV Iași are responsabilitatea de a asigura un mediu universitar fără stereotipuri, intoleranță și discriminare și de a stabili obiective, respectiv de a lua măsuri prin care să fie prevenite și combătute xenofobia, radicalizarea și discursul instigator la ură.

CAPITOLUL I - DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Activitățile de prevenire și sancționare a xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, în USV Iași, se desfășoară cu respectarea următoarelor **principii**:

- Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- Legalitatea - presupune ca întreaga activitate întreprinsă în vederea prevenirii și combaterii antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură să se desfășoare în baza legii și în conformitate cu aceasta;
- Prevenirea - presupune ca activitățile desfășurate în aplicarea prezentului Cod să asigure, în primul rând, prevenirea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, atât printr-o coordonare eficientă a implementării măsurilor la nivelul Universității, cât și printr-o bună cooperare între Universitate și alte instituții și organizații implicate;
- Parteneriatul public-privat - presupune cooptarea societății civile în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, precum și consultarea membrilor comunității universitare în cadrul procesului decizional;
- Proportionalitatea - presupune că niciuna dintre acțiunile întreprinse nu trebuie să depășească nivelul necesar pentru realizarea obiectivelor stabilite;

- f) Abordarea empatică și centrată pe victime - presupune conștientizarea vulnerabilității victimelor infracțiunilor motivate de ură și, implicit, prioritizarea nevoilor de securitate ale persoanelor aflate în situații vulnerabile;
- g) Protejarea împotriva discriminării - presupune o abordare incluzivă, fundamentată pe respectarea demnității umane;
- h) Responsabilitatea și cooperarea- presupune obligația tuturor actorilor implicați în aplicarea prezentului *Cod* să își îndeplinească cu rigurozitate toate angajamentele, inclusiv prin colaborare și coordonarea eforturilor în scopul atingerii obiectivelor asumate;
- i) Sustenabilitatea - presupune alocarea resurselor necesare pentru prevenția și sancționarea incidentelor antisemite.

Art. 2. În contextul prezentului *Cod*, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

- a) prin **xenofobie** se înțelege o atitudine, o prejudecată sau un comportament ce respinge, exclude și adesea defăimează o persoană sau un grup, pe baza percepției că aceștia sunt intruși sau străini în comunitate, societate sau raportat la identitatea națională; o infracțiune bazată pe xenofobie reprezintă o încălcare penală, motivată de discriminare, ostilitate sau prejudecată față de anumite persoane, din cauza originii, naționalității sau etniei lor reale sau percepute;
- b) **radicalizare** - fenomen prin care persoanele adoptă opinii, viziuni și idei care i-ar putea determina să comită acte extreme, de terorism, pe fundalul unor frustrări personale, ideologii extremiste, fundamentalism religios etc.
- c) **discursul de instigare la ură** se referă la incitarea și încurajarea urii, discriminării sau ostilității față de o persoană, pe baza unor prejudecăți împotriva persoanei respective, pe criterii de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, stare de sănătate etc.

CAPITOLUL II - PREVENIREA XENOFOBIEI, RADICALIZĂRII ȘI DISCURSULUI INSTIGATOR LA URĂ

Art. 3. (1) USV Iași încurajează membrii comunității universitare să creeze și să întrețină un climat etic favorabil dezvoltării de relații armonioase, raționale și echilibrate, care garantează manifestarea personalității, în spiritul colegialității și al respectului reciproc;

(2) Membrii comunității universitare care asistă sau împotriva cărora sunt îndreptate faptele asociate antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură sunt încurajați să le raporteze și să solicite sprijin Comisiei de etică și deontologie universitară din cadrul Universității.

Art. 4. La nivelul USV Iași se iau măsuri pentru prevenirea, identificarea, analizarea și soluționarea situațiilor asociate faptelor de antisemitism, xenofobie, radicalizare și discurs instigator la ură, înainte ca acestea să devină o problemă pentru Universitate. În acest sens, USV Iași organizează periodic activități de evaluare anonimă a experienței membrilor comunității universitare, în vederea identificării faptelor interzise în spațiul universitar.

CAPITOLUL III - SANȚIONAREA XENOFOBIEI, RADICALIZĂRII ȘI DISCURSULUI INSTIGATOR LA URĂ

Art. 5. În comunitatea USV Iași **sunt interzise următoarele fapte:**

- a) promovarea simbolurilor identitare, imaginilor și faptelor cu caracter fascist, nazist, legionar, rasist sau xenofob;
- b) promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război;
- c) promovarea unor idei, simboluri sau doctrine care susțin și promovează regimuri cu caracter totalitar, antisemit, extremist, fascist, iredentist, rasist, șovinist sau xenofob, dovedite a încălca drepturile și libertățile fundamentale ale omului, cu excepția situației în care acestea sunt conținute de o disciplină/un material de studiu;
- d) activitățile membrilor comunității universitare care presupun radicalizarea și promovarea discursului instigator la ură.

Art. 6. (1) Orice persoană poate sesiza *Comisia de etică și deontologie universitară* a USV Iași cu privire la săvârșirea unei fapte prevăzute la **Art. 5**.

(2) Studenții și personalul care sunt victime ale unui incident de xenofobie, radicalizare sau discurs instigator la ură sau sunt martori ai unui astfel de incident sunt încurajați să îl raporteze și să ceară asistență în conformitate cu procedurile de reclamații deja existente în cadrul USV Iași.

(2) În cazul în care la nivelul USV Iași se constată săvârșirea uneia/unora din faptele prevăzute la **Art. 5**, *Comisia de etică și deontologie universitară* se autosesizează și are obligația de a analiza și soluționa în conformitate cu Regulamentul acesteia, sau, în cazul în care soluționarea excedă sferei de competență, de a sesiza organele abilitate ale statului, conform prevederilor legale.

Art. 7. Pe perioada desfășurării analizei sesizării/ autosesizării, persoana împotriva căreia a fost formulată beneficiază de prezumția de nevinovăție.

Art. 8. Odată cu epuizarea remediilor interne, toate părțile își păstrează drepturile legate de o plângere în instanță.

CAPITOLUL IV - DISPOZIȚII FINALE

Art. 9 USV Iași încurajează desfășurarea activităților sub imperiul diversității opiniilor de natură științifică formulate în mediul universitar și sprijină gândirea critică în acest context.

Art. 10. Prevederile prezentului *Cod* completează *Carta Universității și Codul de etică și deontologie universitară* a USV Iași.

Art. 11. (1) Toți angajații, studenții și părțile terțe cu care USV Iași interacționează trebuie să se conformeze *Codului pentru prevenirea și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură*.

(2) Membrii comunității universitare răspund disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentului *Cod de conduită*.

Art. 12. Prezentul *Cod de conduită* intră în vigoare din momentul adoptării lui prin Hotărâre a Senatului și se publică pe site-ul USV Iași.

Prezentul *Cod pentru prevenirea și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură* a fost aprobat în ședința Senatului USV Iași din 21.10.2024.

**PREȘEDINTE SENAT,
Prof. univ. dr. Vasile VÎNTU**

**RECTOR,
Prof. univ. dr. Gerard JITĂREANU**